

POSTABONTÁS

Obama és a BKV-sok jövedelme

Az, hogy a Magyar Nemzeti Bank elnöke háromszor többet keres, mint a Federal Reserve elnöke, az Magyarországon teljesen normális dolognak számít. De, hogy a BKV menedzserjének egyik tagja 100 millió Ft végkielégítést kapjon, az azért már túlzás. Nem kicsit, nagyon! Egyébként a kalkuláció alapja az a havi 4, azaz négy-millió forintos jövedelem volt, ami a fizetésből és más juttatásokból jött össze. Gondoltam egy mérészet, és utánanéztam, vajon Amerikában mennyit keresnek az állami vállalatok menedzserei, ezen belül is a személyzeti osztály (Human Resources) vezetői, különös tekintettel a közlekedési vállalatokra (Public Transportation). Itt most mindenki vegyen egy mély levegőt, mert később nem fog kapni, az biztos!

Mindenekelőtt nézzük meg, mennyit is keresnek az Egyesült Államokban a Human Resources Managerek. Egy legkevesebb 10 ezer, mondom tízezer főt foglalkoztató vállalat személyzeti osztályának vezetője átlagosan 82 ezer 692 dollárt visz haza évente (Salary). Kevesebb mint egyharmadát a 12 ezer 423 főt (2007-es adat) foglalkoztató BKV személyzetise. A tárgyilagosság kedvéért tegyük hozzá, hogy a BKV esetében jövedelemtől van szó, amibe beletartoznak a prémiumok, meg még ki tudja, mi minden, míg a Salary-ba nem.

Amerikában tehát akkor keres egy átlagos, minimum tízezer főt foglalkoztató menedzser ugyanannyit, mint magyar kollégája, ha a 82 ezer 692 dollárjára kap még 180 ezer dollár további prémiu-

vatásos vezető személyzetis (Sr. Professional in Human Resources), SPHR. Hivatásos személyzeti menedzser (Professional in Human Resources Managment), PHRM, továbbá 20 plusz év gyakorlattal rendelkezik. (A „hivatásos” szó – ez esetben – nem teljesen fedi a „professional” kifejezést, lehetne főfoglalkozásának vagy „szakmai képzése személyzeti vezető”-nek stb. fordítani, de most nem bajlódok vele.)

Emberünk a 8 millió lakosú New York városában szeretne állást kapni. Az elérhető legmagasabb fizetés 125 ezer 107 dollár évente! Mondom, a legmagasabb, mert az ilyen nagyságrendű New York-i cégek 50 százaléka 90 ezer dollár körül fizeti személyzeti menedzsereit.

No comment!

Az Amerikai Egyesült Államok elnöke, Barack Obama majdnem 40 százalékkal keres többet, mint a budapesti közlekedési vállalat személyzetise. FOTÓ: DAILY MAIL

4 millió forint a HVG 2009. július 27-i árfolyamán (1 dollár = 187 Ft) 21 ezer 400 dollárt kóstál havonta. Ez évente 256 ezer 800 dollár. Az Egyesült Államok elnökének évi fizetése 400 ezer dollár. Nem tudom, mit szólna Obama, ha valaki szép csendesen a fülebe súgna, hogy Elnök úr, Ön már majdnem 40 százalékkal többet keres, mint Magyarországon egy budapesti közlekedési vállalat személyzetise.

(Isten őrizze, hogy a demagógia bűnébe essek, ezért mindjárt hozok egy másik példát is, hogy ti., ellentétben Mr. Obamával, a Federal Reserve – a Magyar Nemzeti Bank amerikai megfelelője – héttagú igazgatótanácsának (Board) tagjai viszont csak havi 15 ezer dollárt keresnek, vagyis évente csaknem 80 ezer dollárral kevesebbet, mint a BKV-nál egy HR-menedzser! Most epésen megjegyezhetném, és meg is teszem, a Federal Reserve – pestiesen szólva – a faszorban sincs a BKV-hoz képest, de mit lehet tenni, ha egyszer itt így árazta be, no nem a piac, hanem az állam, miközben a Federal Reserve valójában nem is állami cég, igaz, nem is teljesen független tőle, de ebbe most ne menjünk bele!)

mot, vagy nevezzük bárminek. Zároljban: Obamának 50 ezer dollár az évi reprezentációs és 100 ezer dollár az adómentes utazási kéréte. Ha ehhez hozzászámítjuk a 19 ezer dollár szórakozásra fordítható összeget is, akkor Mr. President 169 ezer dollár további „jövedelemhez” jut évente. Átlagos személyzeti osztályunk amerikai menedzsere tehát aligha kap plusz 180 ezer dollárt „egyéb juttatások” címén. (Ne feledjük: kifejezetten állami alkalmazásban álló HR-esekről van szó!)

No, de nézzünk munka után! Állást kereső emberünk jellemzői a következők. 1972-ben végzett a Harvard Master of Business Administration (MBA) szakán. Jelenleg is olyan vállalatnál dolgozik, amelyik 10 ezernél több főt foglalkoztat. Emellett az alábbi ismeretekkel rendelkezik: Microsoft Word, Office, Excel, Windows 3. X, 95/98/Me, 2000 vagy XP általános használata, Windows NT/2000/XP Networking, és végül a különböző fizetésekén kívüli juttatásokban is járatos (Benefits and Compensation). Bizonyítványai (Certifications): Hivatásos személyzetis (Professional in Human Resources), PHR. Hi-

De nézzük a végkielégítést is. Magyarországon az átlagos kereset – a könnyedség kedvéért – mondjuk, hogy 2 millió forint. 100 millió forint az 50 évi átlagos magyar keresetet jelent. 4 millió forintos havi jövedelemmel számolva ezt kb. két év alatt lehet megkeresni. Ha New York városában valaki a maximumot keresi, ami ugye évente 125 ezer dollár, akkor végkielégítésként 250 ezer dollárral távozik a cégtől, ami viszont kb. 9 és fél évi átlagkeresetnek felel meg az Egyesült Államokban.

Ugyanis itt az egy főre jutó kereset (Per capita income): 26 ezer 178 dollár. Ez tehát éppen a fele annak az 500 ezer dollárnak, mint amit a BKV-nál fizetnek, és éppen 1/5 idő alatt keresi meg egy átlagos amerikai. Tudom, hogy fasiszta-náci veszély van Magyarországon, olvastam a North Pole Newsban még 1994-ben, és a múlt heti Tűzföldi Magazinban is, de azért valakinek már illendő volna elgondolkodni egy kicsit, mert ez nem normális. Ahogy a 15 millió forintig terjedő 17 százalékos adókulcs sem az, a bruttószítés elképesztő voltáról nem is beszélve.

Kovács József, Szeged

Hol van a pazarlás határa?

El kellene gondolkodnunk azon, hogy a pazarlásnak hol a határa. Egy élelmiszer-üzletlánc hátsó bejáratánál, a szemetes konténerekénél kenyerek, kilós kalácsok, percek, péksütemények voltak felhalmozva, ezenkívül kelt tészta és kovász, nyers kenyértészta volt ki-dobálva. A Földön mintegy egymillió ember éheznek. Nem gondolnak azokra a szegényekre, akik arra várnak, hogy valaki ad nekik egy betevő falat kenyeret, mivel lassan már nem tudják megvenni 300 forintos kilónkénti áron?

Az üzletlánc illetékesinek javasolom, gondolkodjanak el azon, hogy miért kell kilószámra kidobálni a friss kenyeret, pékárut. Nem is beszélve a bibliai kovászlóról. Inkább adják oda valamelyik karitatív szolgálatnak, hogy az arra rászoruló közt szétosztás. Azok a felesleges emberek, akik tudnak a pazarlásról, vajon láttak-e már éhezni embert, gyereket? Korgó gyomorral, kisírt szemekkel – mert én már igen. Egy örök igaz mondás míg világ a világ: „mondá a mester a tanítvá-

nyainak: Éhes voltam, ennem adtatok.” Szerintem ez a XXI. század embereire is vonatkozik. Én összeszedtem belőle 1-2 zsáknyit, és elvittem egy szegények lakta tanyára, ahol nagyon megörültek neki – de elkecsereledtem velük, hogy sajnos emberi fogyasztásra alkalmatlan (mivel szemetes mellett volt), csak jószágoknak adható. Ilyenkor az ember nyel egy nagyot, megtöri a szemét, és magába szálva elgondolkodik. Csorba László, Szeged

E-MAIL

Hálaadásvétel

Prológ: „A magyarok bátorsága szárnyakat adott a németeknek.” (Angela Merkel német kancellár) Tehát nem csak egy bizonyos energiával privilégiuma ez. Hoppá! A Páneurópai Piknik 20. évfordulójáról olvasott cikkek, eszmefuttatások (tétre, helyre, befutóra, oda és vissza) kapcsán ötlött eszembe, hogy mi magyarok, akkor, ott, húsz éve nem először se-

gítettünk ám a második világháborúban (is) volt szövetségeseinknek, a németeknek. Nem emlékszem, hol olvastam, de biztos, nem az újjamból szoptam, hogy a németek a vesztes háború után kilenc évvel, 1954-ben, a svájci labdarúgó-világbajnokság döntője után kezdtek el újra emelt fővel járni. Megcsappant, megtépázott nem-

zeti önértékre gyógyírként hatott, hogy legyőzték az akkori idők legjobb labdarúgó-válogottjának tartott magyar csapatot. De arra sem emlékszem, hogy kapott-e valaha is elismerést, köszönetet ezért tőlük a magyar nemzet vagy akár az MLSZ. A hálatlanok! Méhes János, Szeged

In memoriam Gortva Irén 1939–2009

Nemrégiben elhunyt Gortva Irén, a Szegedi Nemzeti Színház magánénekes. Csendben távozott az élők sorából, úgy ahogyan élt. Gortva Irént 1959-ben Vaszy Viktor szerződtette, mint énekkari művészt. Ekkor már zenei tanulmányokat folytatott, nagy szorgalommal képezte magát a Szegedi Állami Zeneművészeti Szakiskolában.

Jó adottságai, szép színű, nagy volumenű alt hangja feljogosította arra a reményre, hogy idővel magánénekes lehet. Énekari szólistaként Vaszy rendszeresen megbízta kisebb szerepekkel, majd 1971-ben kiemelte a korból, és magánénekesnek nevezte ki. A szegedi opera fénykorában kiváló produkciókban lehetett Gregor József, Gyimesi Kálmán, Karikó Terez, Réti Csaba, Berdál Valéria... partnere.

Az 1973-as, országos sikerű Falstaff-produkció a hírneves szegedi énekesek sorába emelte Gortva Irént. Várnai Péter, az ismert zenekritikus a Muzsikában így méltatta Mrs. Quickley alakítását: „Külön dicséretet érdemel a kórusból kiemelt Gortva Irén, aki Gregor mellett a legtöbb színnyalapot adta jó karakteralakításában”.

A hetvenes években lendül előre a pályán – Puccini Triptichonjának mezoalt szerepeiben (Szarka néni, Szizogó nővér) éppoly otthonosan mozog, mint Gounod Faustjában az éltes Márta asszony szólalmában, avagy az igazi nagy kihívást jelentő Verdi-szerepekben, A trubadúr Azucenájaként, az Álarcosbál Ulricájaként. 1975-ben az új zeneigazgató, Pál Tamás Vaszy-

hoz hasonlóan számított rá: a Figaro házassága c. Mozart-operában Marcellina, a Székely fonó c. Kodály-dalműben a Háziasszony szerepével, majd Erkel Bánk bányájában Gertrudis szólamával bízta meg. Az akkoriban kezdődő nyugat-európai turnék Gortva Irénnek is lehetőséget adtak, hogy külföldi közönség előtt is bemutatkozhatson. A romantikus operák mellett sikerrel formálta meg XX. századi magyar operák kisebb-nagyobb szerepeit. Emlékezetes Trullát énekelt Vántus István Aranykoporsójában, groteszken kisszerű Bódognét Szőnyi Erzsébet Adáshiba c. operájában.

Oberfrank Géza zeneigazgatójának hat éve alatt legemlékezetesebb sikerét a Vérmászban, az Anya szerepében aratta. A szerző, Szokolay Sándor, aki jelen volt a szegedi premieren, személyesen gratulált neki, Oberfrank Géza, az est karmestere Életem a zene című könyvében meleg szavakkal, mély elismeréssel emlékezik meg Gortva Irénről és szerepfeladásáról. Kétségtelenül az Anya szerepével ért el énekesi pályafutásának csúcspontját. A Muzsika hosszú, elismerő cikket szentelt a szegedi bemutatónak, a kritikus Halász Péter kiemelten foglalkozott Gortva Irén énekes-színészi teljesítményével. „Remek előadás a szegedi Vérmász... Az abszolút főszereplő – ahogyan a budapesti ősbemutatón Komlóssy Erzsébet is azzá tette – az Anya. Gortva Irén egész egyszerűen zseniálisan formálta meg.”

A csúcspont után sajnálatos módon Gortva Irén művészi pályáján nem

következtek be újabb emelkedők... Oberfrank Gézát az Operaház élére hívták főzeneigazgatónak. Az új vezetés főszerepeket nem osztott rá. Gortva Irén, ez az érzékeny, visszahúzó ember megbántódott, nem tudott türelemmel várakozni, remélni. Nyugdíjaztatását kérte, keserű szájjal hagyta el a színházat. Túl korán – talán kicsit meggondolatlanul is – vonult ki a szegedi operai életből, jóllehet hangai állapota, habitusa még sok szerep eléneklését tette volna lehetővé, ha nyitva hagyja a kapukat, esélyt ad ön maga számára.

Visszahúzódva élt. A magánélet kevés boldogságot, nehéz hétköznapokat, keserűséget tartogatott az ő számára is.

1939. május 3-án született, 2009-ben töltötte be hetvenedik életévét. A Szegedi Operabarátok Egyesületének tagjai nem felejtették el, számon tartották művészetét, pályáját – így köszönteni is akarták e jeles nap alkalmából. Ekkor már egészségi állapota nem tette lehetővé a nyilvánosság előtti megjelenést.

A köszöntést őszre halasztottuk. Sajnálatos módon a születésnapjának köszöntőből megemlékezés, búcsú lett. Réti Csabát, Bárdi Sándort Gortva Irén magánénekes követte a sorban. A szegedi közönség nem felejté el kedves énekesit, így Gortva Irén művészetét sem. Még ha túl korán el is vonult a színházból, az érték, amelyet létrehozott, maradandóan beépült a szegedi operajátszás történetébe.

Gyémánt Csilla színháztörténész, a Szegedi Operabarátok Egyesületének elnöke

E-MAIL CÍMÜNK: KAPCSOLATOK@DELMAGYAR.HU
SMS-SZÁMUNK: 30/303-0921

Mallorca

Mallorcán örökítette meg a Sa Foradada (tyukaszikla) nevű természeti képződményt olvasónk. Mint e-mailjében írta: Sisi osztrák császárné és magyar királyné is megcsodálta, és úgy találta, hogy innen a táj szebb, mint Korfu szigetének kilátóiról. FOTÓ: KONDÁSZ EDIT